

Міжнародна науково-практична конференція

«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ»

до 190-річчя Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Київ, 09 квітня 2025 р.

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова (Україна)
Uniwersytet WSB Merito Chorzów (Польща)
Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie (Польща)
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie (Польща)
University of the National Education Commission, Krakow, Institute Pedagogiki (Польща)
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (Україна)
Державний університет «Київський авіаційний інститут» (Україна)
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (Україна)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Україна)
Карпатський інститут підприємництва університету «Україна» (Україна)
Інститут проблем виховання НАПН України (Україна)

З Б І Р Н И К

«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ»
ІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

до 190-річчя Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Київ-2025

Рекомендовано до друку Вченою радою

факультету соціології та соціальної політики Українського державного університету

імені Михайла Драгоманова

(протокол №9 від 23.04.2025 року)

Редакційна колегія:

Віктор АНДРУЩЕНКО	доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Володимир ЄВТУХ	доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, радник ректора Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Григорій ТОРБІН	доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Роман ВЕРНИДУБ	доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з навчально-методичної роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Ростислав ДРАПУШКО	кандидат філософських наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи (адміністративно-господарської діяльності) Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Володимир ЛАВРИНЕНКО	кандидат філософських наук, професор, проректор з міжнародних зв'язків Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Алла ЯРОШЕНКО	доктор філософських наук, професор, декан Факультету соціології та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Тетяна ГОЛУБЕНКО	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи, заступник декана з наукової роботи та міжнародних зв'язків факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Василь КАРИЧКОВСЬКИЙ — доктор педагогічних наук, професор кафедри позашкільної освіти факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Дар'я БИБИК — доктор філософії в галузі соціальної роботи, доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Микола БУЛАТЕВИЧ — кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та публічних комунікацій факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Марина СОЛЯНИК — кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Андрій ЗАМОЖСЬКИЙ — викладач кафедри соціальної політики факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Наталія ПОЛУЙКО — голова Студентського наукового товариства Факультету соціології та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

С 69
УДК 304.4+316.334.3+364

Соціальна політика:виклики часу: матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції до 190-річчя Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (9 квітня 2025 року). Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2025. 220 с.

У збірнику подано тези доповідей учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції «СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ» до 190-річчя Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, в яких висвітлюються результати досліджень студентів, аспірантів та молодих вчених щодо актуальних проблем, які постали перед українським суспільством в умовах повномасштабної війни.

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Відповідальність за зміст, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники та/або рецензенти, які рекомендували матеріали до публікації.

© Автори матеріалів, 2025
© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025

Громадська організація «Повернись живим», яка займається допомогою ветеранам та їх реабілітацією працює в межах описаної моделі [3, с. 55].

Соціальна реабілітація осіб з інвалідністю внаслідок війни потребує комплексного підходу. Медико-соціальні, психосоціальні, освітні, економічні та громадські моделі реабілітації повинні працювати разом для створення ефективної системи підтримки. Україна вже активно впроваджує ці моделі, але подальший розвиток вимагає міжнародної співпраці, фінансування та змін у законодавстві. Створення інклюзивного суспільства, де кожна людина, незалежно від фізичних обмежень, має рівні можливості для життя, роботи та самореалізації, - це один із ключових викликів повоєнної відбудови України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дуля А. В. Лехолетова М. М., Лях Т. Л. (2024) Особливості соціальної роботи з особами з інвалідністю внаслідок війни. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2024. Вип. 98. С. 42–46

2. Міхеєва О.Ю. (2024) Соціальна робота: реалії та перспективи : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 110-річчю Полт. нац. пед. ун-та імені В. Г. Короленка, м. Полтава, 9–10 трав. 2024 р. / за заг. ред. Н. О. Сайко, В. І. Березан. Полтава, 2024. С.120-124.

3. Реінтеграція ветеранів з інвалідністю : методичний посібник / укладачі: Соцька А., Олійник В., Гусак Н., Демко С., Головко Н., Чорнобровкіна В., Акименко Ю., Мельник Д., Сіренко Т., Лоюк І., Лялька Т. Програма розвитку ООН у співпраці з Міністерством у справах ветеранів України. Київ, 2022. 78 с.

Івженко І.Б.
доцент кафедри соціальної освіти
та соціальної роботи
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2224-3292
м. Київ, Україна
inna_ivzhenko@ukr.net

ГРУПОВА АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК РЕСУРС СТАБІЛІЗАЦІЇ СТАНУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Професійна діяльність соціальних працівників супроводжується високим рівнем емоційного навантаження через постійний контакт із вразливими групами населення та необхідністю вирішення складних соціальних проблем. Це часто призводить до розвитку синдрому професійного вигорання, що негативно впливає на ефективність роботи та особисте благополуччя фахівців. У зв'язку з цим актуальним є пошук ефективних методів профілактики та корекції емоційного вигорання серед соціальних працівників. Одним із таких методів є арт-терапія — напрям психотерапії, що використовує творчі процеси для покращення психоемоційного стану особистості.

Арт-терапія розглядається як форма психотерапевтичної допомоги, що базується на використанні творчості для гармонізації внутрішнього емоційного стану людини. Застосування арт-терапевтичних технік сприяє зниженню рівня стресу, підвищенню самосвідомості та розвитку креативності, що є важливими чинниками у профілактиці професійного вигорання.

Особливо ефективною є групова арт-терапія, яка поєднує індивідуальну творчість із соціальною взаємодією, що дозволяє учасникам групи відчути підтримку колег і обмінятися досвідом. Також, під час повномасштабного вторгнення, що триває в Україні, соціальні працівники часто опиняються не лише в умовах підвищеного професійного навантаження, але й самі зазнають впливу травматичних подій. У таких обставинах групова арт-терапія виконує важливу підтримувальну функцію, допомагаючи не лише стабілізувати емоційний стан, а й опрацювати наслідки психологічної травми.

Використання групової арт-терапії в роботі з соціальними працівниками може включати різноманітні техніки, такі як малювання, ліплення, колажування та інші форми творчого самовираження. Ці методи допомагають учасникам виразити свої емоції, усвідомити внутрішні конфлікти та знайти шляхи їх подолання. Крім того, групова динаміка сприяє формуванню почуття спільності та підтримки, що є важливим ресурсом у подоланні професійних труднощів, а

також створення безпечного простору для вираження переживань через творчість дозволяє знижувати рівень тривожності, формувати відчуття спільності та зменшувати відчуття ізоляції й безсилля.

Отже, групова арт-терапія є ефективним засобом стабілізації емоційного стану соціальних працівників та профілактики професійного вигорання. Використання групової арт-терапії в роботі з соціальними працівниками сприяє зниженню рівня стресу, підвищенню емоційної стійкості та покращенню якості професійної діяльності. Особливості впровадження програм групової арт-терапії в систему підготовки та підтримки соціальних працівників для забезпечення їхнього психоемоційного благополуччя є векторами майбутніх розвідок дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Авраменко М. Л. Профілактика професійного вигорання працівників соціальної сфери : метод. рекомендації / М. Л. Авраменко. – Лютіж : Всеукр. центр проф. реабілітації інвалідів, 2008. – 53 с.

2. Сидоркіна М. Арт-терапія як засіб розвитку соціального інтересу [Електронний ресурс] / М. Сидоркіна. – Режим доступу: https://www.academia.edu/45140998/

3. Київський міський центр соціальних служб. Практикум з профілактики професійного вигорання працівників соціальної сфери : метод. рекомендації. – Київ, 2024. – 36 с.

4. Усатюк М.А. Майстер-клас «Арт - профілактика емоційного вигорання педагогів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vseosvita.ua/library/majster-klas-art-terapia-profilaktika-emocijnogo-vigoranna-pedagogiv-208025.html

5. Пахомов І. В. Профілактика професійного та емоційного вигорання педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти : навч. посіб. / І. В. Пахомов. – Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. – 114 с.